

Könyvajándék a Márai program jóvoltából

Idestova tíz év alatt mintegy ezer könyv került a Gheorghe Șincai Megyei Könyvtár birtokába a Márai programon keresztül. A támogatást minden esztendőben megpályázza a Bihar megyei könyvtár. Az ily módon beszerzett magyar nyelvű kiadványok kínálata bőséges és változatos.

A Márai programról, az együttműködésről és a beszerzett könyvekről **Racsav Melinda** könyvtáros, a Gheorghe Șincai Megyei Könyvtár munkatársa tájékoztatót. Mint mondta, a bibliotéka már szinte a kezdetektől részt vesz a Márai program nevezetű projektben, amelynek megvalósítója a magyarországi Könyvtárellátó Kiemelten Közhasznú Kft. (Kellő). A projekttel Nagyváradon Tavasz Hajnal, a megyei könyvtár akkori igazgatója foglalkozott egészen a nyugalomba vonulásáig, neki köszönhető a kapcsolat kiépítése a kezdetekkor, és tőle vette át 2017-ben az evvel kapcsolatos teendőket Racsav Melinda.

Júniusban-júliusban lehet bejelentkezni a programba, augusztusban-szeptemberben a könyvtár megkapja azoknak a kiadványoknak a jegyzékét, amelyekből lehet válogatni, december végéig pedig megérkezik Magyaror-

Racsav Melinda könyvtáros

szágról a könyvcsomag. Tavaly 270 ezer forint értékű könyvadományt kapott a téka. 2020-ban 513 könyvtár vett részt a projektben. A program általában nagyobb, megyei vagy városi könyvtárakkal foglalkozik. A Kárpát-medence minden magyarlakta térségéből (Kárpátalja, Vajdaság, Felvidék, Erdély) vesznek részt könyvtárak ebben az együttműködésben. A Gheorghe Șincai könyvtár mellett Erdélyből, illetve a Partiumból zilahi, kolozsvári és brassói bibliotékák is részesülnek könyvadományban a Márai program jóvoltából.

Képek és leírások a régi Váradról. Részlet a Bihar vármegyével és Nagyváradral foglalkozó enciklopédiából

Igényes olvasmányok eljuttatása a könyvtárakhoz

A program célja a nemzeti kultúrkinccs megőrzése, a magyarországi és a határon túli magyar kiadók által megjelentetett, értéket képviselő könyvek eljuttatása minél több olvasóhoz a könyvtárakon keresztül; az olvasáskultúra fejlesztése; a kortárs magyar szerzők támogatása és megismertetése. A program legfontosabb célcsoportját az olvasók alkotják, a Márai program a kiadók és könyvtárak közös támogatásával az ő hozzáférési lehetőségeiket kívánja javítani.

Az értékes sorozat február végén érkezett meg a Gheorghe Șincai Bihar Megyei Könyvtárba

A program indulásakor a Márai Irodalmi Ideiglenes Kollégium, a Márai Ideiglenes Tényirodalmi Kollégium, a későbbi években a Könyvkiadás Kollégiuma fordult felhívással a magyarországi bejegyzésű és a határon túli magyar kiadókhöz, hogy könyveiket nevezzék a Márai program listájára. A Könyvgyűjtemények Kollégiuma a kedvezményezett könyvtárak listáját és a keretösszegeket határozza meg. A Márai-listára kiválasztott könyvekből a magyarországi és határon túli könyvtárak meghatározott keretük szerint választhatnak, gyűjtőkörüknek, olvasói érdeklődésüknek megfelelően. A program lebonyolítására a Kellő online felületet üzemeltet, mely egyaránt elérhető a kiadók, a könyvtárak és a jelölésben részt vevő kurátorok számára.

A programban olyan magyar nyelvű kortárs és klasszikus szépirodalmi, ismeretterjesztő könyvekkel, hangoskönyvekkel lehet pályázni, amelyek már könyvesbolti forgalomba kerültek. Kiemelt figyelmet kapnak a kiadók ifjúsági, illetve gyermekkönyvei.

Természetesen a határon túli könyvtárak is élnek ezzel a könyvbeszerzési lehetőséggel. A szinte minden magyar nyelvű tájegységre eljutó kiadványok segítik a kulturális értékek továbbadását, megőrzését, hozzáférhetőségét minden érdeklődő számára. A nagyszabású könyvszakmai program egyaránt szolgálja a kiadók könyveinek népszerűsítését és a könyvtárakat abban, hogy olvasóikhoz értékes kiadványokat juttassanak el.

Racsav Melinda elmondta: valamennyi kiadó színvonalas köteteket népszerűsít, és a listán mindig megtalálhatók az újdonságok, aktualitások. Ponyvával, illetve tankönyvekkel nem jelentkezhetnek a kiadók. Évről évre névess könyvkiadók szerepelnek a lajstromban, mint például az Európa, a Cerakbella, a Csima, a Fekete Sas, a Corvina, a Kossuth, a Naphegy, a General Press, a Helikon, a Jaffa, a Móra. Racsav Melinda igyekszik úgy összeválogatni a könyveket, hogy minél változatosabb, színesebb legyen a kínálat, minél több címet megtalálhassanak az olvasók a könyvtár katalógusában. A legjobb kortárs magyar írók műveit is beszerezik, például Benedek Szabolcs, Cserna-Szabó András, Dragomán György, Háy János, Krasznahorkai László, Lackfi János stb. alkotásait.

A Márai programon keresztül beszerezett könyvek lajstroma hosszú, érdekességek, könyvkuriózumok is megtalálhatók rajta. Íme, néhány cím: *100 mese Mátyás királyról*; *A magyarok története*; *A moldvai csángó magyarok hiedelmei*; *Az év magyar science-fiction és fantasynovellái*, és még sorolhatók. Természetesen a klasszikus magyar és világirodalom jó néhány kincse is föllelhető a listán, valamint történelmi, pszichológiai, művészeti témájú kiadványok, különféle szakkönyvek, egészségmegőrzéssel, néprajzzal stb. foglalkozó kötetek, lexikonok. A könyvek belső előlapján matrica jelzi, melyik kiadvány került a könyvtárba a Márai program révén.

Nagyon jól kezelhető, könnyen áttekinthető a Márai program internetes platformja. A program irányítóival is meglehetősen jó a kommunikálás. A könyvtárak nem adhatják tovább az ajándékba kapott márais könyveket, egyetlen kötelezettségük van: el kell küldeniük a leltári számokat.

Racsav Melinda elmondta: a Gheorghe Șincai Megyei Könyvtár állományában lévő magyar nyelvű könyvek száma százezer fölötti. Sok nyugdíjas olvasójuk van. Diákok ugyancsak szép számban látogatják a bibliotéka váradi, Rulikowski úti székházát, valamint a fiókkönyvtárakat (az egyik a Nagyváradi-Ósi negyedben, a másik a Decebal sugárúton található).

Magyar olvasóik körében népszerűek a többi között a történelmi témájú könyvek, a sci-fi és fantasy regények. Örök kedvenc Rejtő Jenő, valamint az angol krimikirálynő, Agatha

(folytatás a következő oldalon)

Könyvajándék a Márai program jóvoltából

(folytatás az előző oldalról)

Christie. A skandináv krimik szintén népszerűek. A gyermekek kedvelik például Roald Dahl ifjúsági regényeit. Sokat „közlekedik” Tolkien *Karácsonyi levelek* című könyve, Orhan Pamuk és Jo Nesbo némelyik regénye, Stephen Hawking *Fekete lyukak* című természettudományi munkája, hogy csak néhányat említsünk. A könyvtárosok szeretnék, ha minél többen tudomást szereznének a gazdag könyvkiínálatról. Várják az új olvasókat. A bibliotéka honlapján – www.bibliobihor.ro – megtalálható és böngészhető az online katalógus, továbbá a beiratkozásról és egyéb tudnivalókról is vannak információk.

„A Borovszky” a könyvtárban

Racsav Melinda beszámolt arról is, hogy február közepén újabb értékes könyvajándékhoz jutott a könyvtár a magyarországi Könyvtárellátó Kft. jóvoltából. A *Magyarország vármegyéi és városai* című, gyönyörű kivitelezésű enciklopédiasorozat az 1896–1914 között megjelent monográfiák reprint kiadása. A sorozatban a Nagyváradról és Bihar vármegyéről szóló enciklopédia is megtalálható, a színes és fekete-fehér képekkel gazdagon illusztrált, térképet is tartalmazó kötetet nem más szerkesztette, mint a neves helytörténész, tudós, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, dr. Borovszky Samu. Az ismertetőben egyebek mellett a következő olvasható: „Egy örökéletű, de beteljesületlen sorsú magyar honismereti enciklopédiát tart a kezében a Tisztelt Olvasó. Örökéletű, mert a Kárpát-

Trapiti manó, Berzsián és Dideki, Mazsola, Maléna, HABÓ, a barátságos óriás és sok más mesehős várakozik a könyvek birodalmában

medencei ezeréves magyar civilizációs teljesítmény tükröződik benne, és beteljesületlen sorsú, mert a tervezett köteteknek még a felét sem engedte megírni a XX. századi történelem. (...) Nem véletlen tehát, hogy a magyar tudományos irodalomban többnyire nem (sorozat)címén emlegetik e munkát, hanem úgy, hogy »a Borovszky«. Borovszky Samu korának talán legfelkészültebb helytörténésze volt, aki személyes tudói ambícióit hajlandó volt háttérbe szorítani. Szerkesztőként, majd főszerkesztőként alighanem megtehetette volna, hogy saját kutatásaihoz igazítsa a megjelenésre váró kötetek tematikáját, (...) mégis alkalmazkodott ahhoz, amit a tudósok, akikkel együtt dolgozott, biztosan teljesíteni tudtak. (...) Borovszky komolyan vette, hogy munkatársaival enciklopédiát készít (a sorozat alcíme-önmeghatározása: A Magyar Korona történetének, földrajzi, képzőművészeti, néprajzi, hadügyi és természeti viszonyainak, közművelődési és közgazdasági állapotának enciklopédiája), azaz a rendelkezésre álló ismeretek – és az azokon alapuló értelmezések – összességét gyűjti egybe.”

A Bihar vármegyéről és Nagyváradról szóló mű is meglehetősen átfogó. Megtalálható benne a megye településeinek s Váradnak a története, épületeinek, faunájának és flórájának, közegészségügyének, földrajzának stb. ismertetése, részletes leírása. Egyébiránt tavaly templomok történetének leírásával foglalkozó könyvsorozatot kapott ajándékba a könyvtár.

Természetesen az idei nyáron is pályázik a megyei könyvtár a Márai program keretében, s várhatóan év végéig megérkezik majd Váradra az újabb márais könyvszállítmány.

Tóth Hajnal

A gyermek- és ifjúsági irodalom részlegén sok magyar nyelvű könyv várja az ifjú olvasókat

